

Tarasowa świątynia „milionów lat” królowej Hatszepsut, kobiety-faraona, znajduje się w Deir el-Bahari w Tebach Zachodnim w Egipcie. Budowla słynie z imponującej architektury oraz dobrze zachowanej reliefowej dekoracji, które są przedmiotem prac Polskiej Misji od 1961 roku. W 2014 roku rozpoczęły się badania nad Południowym Pomieszczeniem Amona, znajdującym się na Górnym Dziedzińcu świątyni.

Projekt dotyczący Południowego Pomieszczenia Amona ma na celu pełne opracowanie jego dekoracji i wyjaśnienie roli, jaką odgrywało w funkcjonowaniu świątyni Hatszepsut. Inspiracją dla podjęcia badań był brak kompleksowej publikacji poświęconej temu pomieszczeniu oraz różne, często wykluczające się interpretacje naukowców, bazujących na fragmentarycznej publikacji wewnętrznej dekoracji z początków XX wieku. Dokładnie sporządzona dokumentacja rysunkowa, opracowana graficznie oraz przygotowana w formie plasz do publikacji będzie podstawą do analizy reliefów i teoretycznego odtworzenia całości dekoracji. Z kolei dzięki teoretycznej rekonstrukcji możliwe będą studia w bogatych lapidariach świątyni w celu poszukiwania brakujących bloków ze ścian Południowego Pomieszczenia Amona.

Wewnętrzne ściany tego pomieszczenia zdobią sceny przedstawiające Hatszepsut i Totmesa III składających ofiary w postaci olejków i tkanin różnym formom Amona, głównego boga starożytnych Teb. Następnie ukazano również tzw. „fryz obiektów” przedstawiający wazy z olejkami i skrzynie z tkaninami oraz Amonet, żeńską formę Amona, obejmującą Hatszepsut. Dekoracja charakteryzuje się bardzo dobrze zachowaną kolorystyką malowideł, uwypukloną i zabezpieczoną dzięki pracom polskich konserwatorów. Zewnętrzna dekoracja została w dużej mierze zrekonstruowana przez Polską Misję – wejście zdobi nadproże z przedstawieniami bóstw nilowych, a nad nimi ukazano scenę koronacji króla. Z tekstów egipskich wynika, że olejki i tkaniny wykorzystywane były w różnego rodzaju rytuałach codziennych, świątecznych czy związanych z ideologią królewską. Postawiona hipoteza badawcza zakłada, że miały tam miejsce konkretne rytuały, których zbadanie określi rolę tego miejsca.

Ze względu na długi okres funkcjonowania budowli, oryginalna dekoracja z okresu Hatszepsut poddana była niekiedy drastycznym zmianom, na przykład w czasie epoki amarneńskiej, kiedy skuwano postacie bóstw. Jednym z założeń projektu jest ustalenie pełnej chronologii tych zmian.

Opracowanie Południowego Pomieszczenia Amona i przygotowanie zebranego materiału do druku będzie ukoronowaniem prac Polskiej Misji w tym miejscu i umożliwi udostępnienie go turystom. Postępy nad projektem można na bieżąco śledzić na stronie internetowej Misji www.templeofhatshepsut.uw.edu.pl w zakładce Projekty Egipskologiczne.